خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۹ اردیبهشت ۱۳۹۶ . ۲ شعبان ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۵۲۱

نمایشگاه کتاب به رویداد تخصصی اقتصاد نشر تبدیل شده است

سخنگوی سی امین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران گفت: نمایشگاه کتاب تهران به پشتوانه ۳۰ دوره برگزاری، اکنون به رویداد تخصصی اقتصاد کتاب و نشر تبدیل شده است. همایون امیرزاده در گفت و گو با خبرنگار حوزه کتاب ایرنا افزود: نمایشگاه کتاب تهران در مدت ۳۰ سال برگزاری به سمت تخصصی شدن پیش رفته و حضور حوزه های تخصصی کتاب در آن ملموس تر شده است.

میراث مکتوب

●●●

جهانگرد ونیزی روایت کننده غارتگری مغولان

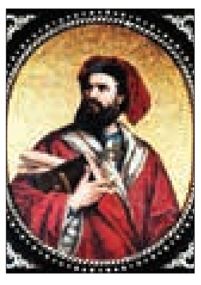

مارکوپولو، تاجر و جهانگرد معروف ونیزی است که شنیدن نام او، ما را به یاد سفر و سفرنامه می اندازد. به گزارش ایبنا، او تاجر و جهانگرد ونیزی در قرن سیزدهم میلادی بود که مشاهدات و تجربیات سفرهایش را، در کتابی به نام «سفرهای مارکوپولو» ثبت کرد؛ کتابی که امروزه با نام‌های «شگفتی‌های جهان» یا «توصیفی از جهان» شناخته می‌شود. مارکو و کتاب او، در معرفی آسیای مرکزی و چین به اروپاییان، نقش مهمی داشت. محمد لوی عباسی، مترجم کتاب «جهانگردی مارکوپولو» معتقد است: «محققین بزرگ، ارزش تاریخی کتاب مارکوپولو را از نظر صراحت لهجه و دقت نظر، معادل با شاهکار تاسیتوس مورخ معروف می دانند. او مانند نویسندگان فرمایشی، همچون عطا ملک جوینی، صاحب «تاریخ جهانگشا»، رشیدالدین فضل ا...، نویسنده «جامع التواریخ رشیدی» و یا حمدا... مستوفی قزوینی، مولف «تاریخ گزیده»، خانان وحشی و غارتگر مغول را نمی‌ستاید، بلکه با صراحت کم‌نظیری، فجایع آنها را تحلیل و تشریح می کند. همچنان که وحشیگری ها و غارتگری های اقوام ژرمن را با کمال وضوح، توصیف و تشریح کرده است.»

■ کتاب مارکوپولو باعث کشف آمریکا شد

عباسی درباره ارزش جغرافیایی کتاب مارکوپولو می‌نویسد: «در موزه کلمبیانا واقع در سویل، نسخه‌ای از سیاحت‌نامه مارکوپولو وجود دارد که شامل ۷۰ یادداشت کریستف کلمب، درباره محتویات و مندرجات کتاب است. از مطالعه این یادداشت‌ها، چنین به نظر می‌رسد که کلمب، در نتیجه بررسی کتاب مارکوپولو توانسته است دنیای جدید، یعنی آمریکا را، اکتشاف کند.» محققان و مورخان عالی مقام کشورهای متمدن، درباره سفرنامه مارکوپولو، کتاب‌های گران‌بهای متعدد و مفصلی نگاشته‌اند، ولی هیچ کدام از آنها، از لحاظ تحلیل علمی و تاریخی و نیز تشریح منطقی و انتقادی مطالب، به پای این نوشته نفیس ویکتور، دانشمند نامدار معاصر، نمی‌رسد: «کتاب این محقق دانشمند، در مدت کوتاهی، به زبان‌های مختلف عالم ترجمه شد و انتشار یافت و نگارنده این سطور را، دریغ آمد که فارسی‌زبانان از مطالب مهم و گرانبهای تاریخی آن، محروم بمانند لذا به ترجمه و نگارش آن همت گماشتم.»

■ فلسفه تاسیس دیوار چین

مارکوپولو در سفرنامه خود، درباره فلسفه ایجاد دیوار چین، چنین می‌نویسد: «چینیان برای حفاظت و نگهداری روابط بازرگانی و مناسبات تجارتی خود با جهان غرب، اقدام به افزایش طول دیوار معروف خود کردند و برج‌های دیده‌بانی قابل توجه، با ساخلویی [پادگان] مهم، در آن به‌وجود آوردند. دیوار کبیر چین که به ظاهر، علامت انزوا به‌شمار می‌رود، در حقیقت وسیله حمایت و حراست جاده‌های تجاری، از تعرض و تجاوز وحشیان و چادرنشینان می‌باشد و برای صیانت از مناسبات بازرگانی با دنیای مغرب ایجاد شده است. کاروان‌های بزرگ و عظیم مشرق زمین، در کنف حمایت دیوار کبیر چین، می‌توانستند سیل کالاهای گرانبها را از خاور دور به سوی مغرب زمین و بالعکس، هدایت کنند و هنگامی که مناسبات بازرگانی بین مشرق و مغرب انحطاط پیدا کرد، قسمت اخیر و جدیدالتاسیس دیوار کبیر نیز، اهمیت خود را از دست داد. به طور کلی، طی قرن‌های متمادی و اعصار متوالی روابط تجارتی و مناسبات اقتصادی میان امپراتوری روم و کشور چین برقرار بوده و این رابطه غالباً، از راه خشکی انجام می‌گرفته است. ولی از سده سوم الی پنجم میلادی، مناسبات موجود میان دو کشور بزرگ شرق و غرب، به تدریج با مشکلاتی مواجه شد؛ به طوری که بازرگانان رومی، فقط گاه‌گاهی کاروان‌های بزرگ تجاری را از راه خشکی، به‌سوی خاورزمین حرکت می‌دادند.»

رهبر انقلاب در دیدار برگزیدگان مسابقات بین المللی قرآن کریم تبیین کردند

معنای تقابل «هویت ایمانی» در برابر هویت کفر

گروه اندیشه
info@khorasannews.com

حضرت آیت ا... خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، صبح روز پنج شنبه گذشته در دیدار استادان، قاریان و حافظان برگزیده سی و چهارمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم از ۸۳ کشور جهان، هویت اسلامی را مانع از دخالت و سلطه دشمنان خواندند و با اشاره به هدف جبهه کفر برای نابود کردن این هویت ایمانی خاطرنشان کردند: معارف قرآنی، نجات‌بخش و سازنده زندگی مقتدرانه و عزتمندانه امت اسلامی است و باید به گفتمان رایج و روشن در جوامع اسلامی تبدیل شود.

■ یکی از بزرگ ترین حسناتی که می توان تصور کرد

به گزارش پایگاه دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب، متن کامل بیانات مقام معظم رهبری در این دیدار به این شرح است: بسم‌ا... الرّحمن الرّحیم الحمدلله ربّ العالمین و الصّلاة و السّلام علی سیّدنا و نبیّنا ابی القاسم المصطفی محمّد و علی آله الطّیّبین الطّاهرین المعصومین. خوشامد عرض می کنم به همه حضّار محترم، مخصوصاً به میهمانان عزیزی که از کشورهای مختلف اسلامی تشریف آوردند و شرکت کردند در این برنامه بزرگ قرآنی؛ به ویژه اساتید، داوران، محقّقین قرآنی. و تشکّر می کنم از مسئولان و دست اندرکارانی که این مراسم باشکوه را تشکیل دادند و به راه انداختند و به بهترین وجهی اداره کردند. اوّلاً بدانید آنچه انجام دادید یک حسنه بزرگ است؛ امروز در سراسر دنیای اسلام، هر کاری برای قرآن، و در جهت فهم قرآن و اشاعه قرآن انجام بگیرد، یکی از بزرگ‌ترین حسناتی است که می شود تصوّر کرد؛ این کار شما یک حسنه بود. نیّت ها را خالص کنید برای خدا و دور از هواجس (۱) نفسانی و دور از انگیزه های گوناگون، تا ان‌شاءا... مورد قبول پروردگار قرار بگیرد و پیش خدای متعال مأجور باشید.

■ با مفاهیم قرآن ناآشناییم

و این حرکت قرآنی در کشور ما بایستی ادامه پیدا کند؛ ما از قرآن دوریم؛ ما از قرآن بیگانه‌ایم؛ ما با مفاهیم قرآن ناآشناییم؛ باید کاری کنیم؛ آن‌قدر تلاش کنیم که مفاهیم قرآنی جزو مفاهیم رایج و گفتمان های عمومیِ ملّت های مسلمان و کشورهای ما قرار بگیرد. من در این مورد ان‌شاءا... در یک فرصتی صحبت خواهم کرد.

■ مفاهیمی که سازنده زندگی عزتمندانه است

آنچه اینجا عرض می کنم [این است که] ما معارفی در قرآن داریم، مفاهیمی در قرآن داریم که این مفاهیم حقیقتاً سازنده زندگی مقتدرانه و عزّتمندانه امّت اسلامی است؛ حقیقتاً مایه نجات امّت اسلامی از گرفتاری هاست؛ در قرآن این مفاهیم را داریم.

برای اینکه این مفاهیم مورد عمل قرار بگیرد و تحقّق پیدا کند، اوّل باید این مفاهیم را جزو بیّنات افکار جامعه اسلامی قرار داد و کاری کرد که برای جامعه اسلامی این مفاهیم قطعی و روشن بشود که هیچ چیزی جلوی آن را نتواند بگیرد. ما در این مرحله هنوز گرفتاریم، ما در این مرحله هنوز مشکل داریم؛ باید کاری بکنیم که این مفاهیم در جامعه اسلامی تبدیل بشود به مسلّمات فکری، به رایج‌ترین افکار مشترک بین همه قشرهای مردم؛ این کاری است که باید در زمینه قرآن انجام بگیرد. این جلسات و این نشستن ها و این تلاوت ها و این حفظ ها –که همه اینها لازم و حسنه است– مقدّمه آن فهم عمومی و درک عمومی است.

■ مفهوم هویت ایمانی

حالا من یکی از این مفاهیم را من باب نمونه عرض بکنم. فرمود: فَمَن یَکفُر بالطّاغوتِ وَیُؤمِن باللهِ فَقَد استَمسَکَ بالعُروَةِ الوُثقی لَاانفِصامَ لَها؛ این یک معرفتی است، این یک اصل است؛ کفر به طاغوت و ایمان به خدا. یعنی ما همه عالم وجود را تقسیم می کنیم به دو قسمت: یک قسمت منطقه نفوذ طاغوت است، باید به آن کفر ورزید؛ یک قسمت منطقه نفوذ ا... است، باید به او ایمان آورد، باید او را باور کرد؛ هویّت ایمانی در مقابل هویّت کفر. این به معنای این نیست که ما دائم بایستی با هر کسی که در هویّت کفر است بجنگیم؛ این معنایش مقاتله نیست؛ این معنایش عدم ارتباط هم نیست؛ این معنایش [عدم] تبادل معلومات هم نیست؛ این معنایش استقلال هویّت ایمانی و مرزبندی هویّت ایمانی است تا [انسان] بتواند در مقابل هویّت طاغوت و هویّت کفر، خودش را حفظ کند، نگه دارد، تکمیل کند، رو به پیشرفت حرکت کند.

■ ریشه گرفتاری امت اسلامی

امروز گرفتاری امّت اسلامی در چیست؟ در تسلّط فرهنگ غربی بر او است، در تسلّط اقتصاد غربی بر او است، در تسلّط سیاست غربی بر او است؛ گرفتاری ها اینهاست. امروز در بسیاری از کشورهای اسلامی چیزی به نام هویّت اسلامی وجود ندارد؛ بله، مردم مسلمانند، نماز هم می خوانند، روزه هم می گیرند، شاید زکات هم می دهند امّا مجموعه جامعه، هویّت اسلامی ندارد؛ یعنی یک شخصیّتی، یک حقیقتی قرار گرفته در مقابل حقیقت کفر و حقیقت طاغوت وجود ندارد. لذا شما می بینید آنها دخالت می کنند؛ در فرهنگِ اینها دخالت می کنند، در باورهایشان دخالت می کنند، در اقتصادشان دخالت می کنند، در روابط اجتماعی شان دخالت می کنند، سیاست هایشان را در مشت می گیرند. آن‌وقت نتیجه این می شود که چون درون مجتمع اسلامی و امّت اسلامی هویّت واحدی وجود ندارد، دعوا به وجود می آید، جنگ به وجود می آید، تنافر به وجود می آید، عدم تفاهم به وجود می آید؛ این [جوری] می شود. امروز دنیای کفر درصدد مضمحل کردن و نابود کردن این هویّت است؛ هرچه از این هویّت در هر نقطه‌ای از دنیا باقی مانده، این را می خواهند از بین ببرند. این یک اصل اسلامیِ است؛ فَمَن یَکفُر بالطّاغوتِ وَ یُؤمِن باللهِ فَقَد استَمسَکَ بالعُروَةِ الوُثقی لَاانفِصامَ لَها وَ ا... سَمیعٌ عَلیم؛ (۲) این یک حقیقت است. این حقیقت را اگرچنانچه ما درست بفهمیم، آن را دنبال کنیم، آن را به‌صورت یک فهم عمومی در جامعه اسلامی و امّت اسلامی دربیاوریم، شما ببینید چه تحوّلی اتّفاق می‌افتد! شما ببینید همین یک حقیقت، که صدها حقایق از این قبیل در قرآن وجود دارد، چه تحوّلی در دنیای اسلام به وجود می‌آورد! اگر همین یک امر را، همین یک معرفت را درست بفهمیم و باور کنیم و گسترش بدهیم، ببینید چه اتّفاقی می‌افتد!

■ معارف قرآنی باید به گفتمان های عمومی تبدیل شود

قرآن را باید فهمید؛ ما دوریم از قرآن. از این دوریِ ما از قرآن، دشمن دارد استفاده می کند. دشمن روز به‌روز در ما بی ایمانی را تزریق می کند، لاابالی گری را تزریق می کند، وابستگی به خود را تزریق می کند. نگاه کنید به دولت های اسلامی، نگاه کنید به کشورهای اسلامی، ببینید در مقابل آمریکا، در مقابل صهیونیسم، در مقابل دشمن، در مقابل غارتگران چه وضعی دارند! این ناشی از دوری از قرآن است.

ما اگر به قرآن نزدیک بشویم، همه این حفره ها پُر خواهد شد؛ همه این خُلل و فُرَج بسته خواهد شد؛ هویّت اسلامی در مقابل هویّت کفر خودش را نشان خواهد داد. معنای اینکه ما می گوییم [اگر] به قرآن عمل کنیم، زندگی درست خواهد شد، این است. معارف قرآنی وجود دارد، این معارف باید تبدیل بشود به گفتمان های عمومی در بین مردم؛ آن‌قدر تکرار بشود، آن‌قدر کار بشود، آن‌قدر درباره‌اش تحقیق بشود، آن‌قدر بنویسند، آن‌قدر شعرا و اُدبا و هنرمندان درباره آن کار هنری بکنند که اینها بشود جزو واضحات و بیّنات جامعه اسلامی؛ البتّه این نشدنی نیست، دور از دسترس هم نیست، خیال نکنند که حالا این کارها را اگر بخواهیم بکنیم، صد سال طول می کشد؛ نه، اگر اهل دل و اهل دین همّت بکنند، این کارها خیلی زود تحقّق پیدا می کند؛ باید این جور دنبال قرآن رفت.

عکس: leader.ir

■ انقلاب، ما را به قرآن نزدیک کرد

بحمدالله در جمهوری اسلامی توفیقات ما در تقرّب به قرآن کم نبود؛ ما از قرآن خیلی دور بودیم؛ در دوران حکومت طاغوت در این کشور قرآن به کلّی مهجور بود؛ در مدارس ما –مدارس کودکان، مدارس بزرگسالان، دبیرستان ها، دانشگاه‌ها– از قرآن هیچ خبری نبود؛ در جامعه ما از قرآن خبری نبود. جلسات قرآنی‌ای وجود داشت [امّا] مهجور بود؛ نمونه‌هایش را در تهران، در مشهد، در جاهای دیگر، بعضی‌ها را از نزدیک دیده بودیم، بعضی‌ها را هم شنیده بودیم؛ یک عدّه‌ای می‌آمدند، یک قرآنیِ تلاوت می شد و تمام می شد می‌رفت. حفظ قرآن، اُنس با قرآن، تلاوت دائمی قرآن، نشر معارف قرآن، این چیزها خیلی کم وجود داشت. انقلاب ما را به قرآن نزدیک کرد، با قرآن آشنا کرد. امروز ما مفتخریم به اینکه علاقه‌مند به قرآنیم، مشتاق به قرآنیم، مفتخریم که جوان های ما علاقه‌مند به قرآنند. امروز هرجایی در این کشور، در هریک از شهرها، یک جلسه قرآنی اعلام بشود، هجوم جوان ها به آن جلسه فراوان خواهد بود. می بینید جلسات قرآن را؛ در همه شهرها، در همه محافل، می روند هجوم می‌آورند، می‌شنوند، می‌نشینند؛ اینها چیزهایی است که به برکت انقلاب رخ داده است، به برکت اسلام رخ داده است.

■ همه باید برای انس با قرآن تلاش کنند

کسانی که علاقه‌مند به قرآنید و متولّی امور قرآنید، این رشته را رها نکنید، این کار را به‌طور جدّی دنبال کنید؛ نگویید حالا به اینجا رسیدیم، خب دیگر تمام شد؛ نه، کار درباره قرآن، کار برای قرآن تمام‌شدنی نیست؛ خیلی باید تلاش کنیم، خیلی باید کار کنیم؛ همه تلاش کنند، همه کار کنند؛ با قرآن اُنس بگیریم. همه خانواده‌های ما، جوان های ما، مردم ما بایستی با قرآن مأنوس بشوند. این حفظ قرآن مایه اُنس با قرآن است، تکرار این جلسات مایه اُنس با قرآن است. این اُنس با قرآن منافع زیادی دارد، فواید زیادی دارد؛ همان آشناییِ با آن معارف را ان‌شاءا... به ما خواهد داد. امیدواریم خداوند متعال به شماها اجر بدهد و کسانی که در این راه در طول سال های متمادی زحمت کشیده‌اند، خداوند آنها را مشمول لطف و رحمت خود قرار بدهد؛ بعضی از دنیا رفته‌اند، خداوند درجاتشان را عالی کند؛ آنهایی که هستند، خداوند ان‌شاءا... برای جامعه ما آنها را حفظ کند و نگه دارد؛ و خداوند امام بزرگوار ما را که گشاینده این راه بود، با اجداد طاهرینش محشور کند و ان‌شاءا... با اهل قرآن در قیامت محشور کند؛ ما را هم ان‌شاءا... از اهل قرآن قرار بدهد. والسّلام علیکم و رحمةا... و برکاته

■ پی نوشت

۱) آرزوها و خواهش ها

۲) سوره بقره، بخشی از آیه ۲۵۶؛ «پس هر کس به طاغوت کفر ورزد و به خدا ایمان آورَد، به یقین به دستاویزی استوار، که آن را گسستن نیست، چنگ زده است؛ و خداوند شنوای داناست.»

معرفی کتاب

●●●

«وفیات الاعیان» اثری که تحسین غربیان را برانگیخت

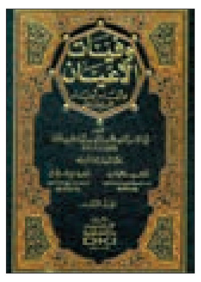

ابن خلکان، تاریخ‌نگار و فقیه بنام قرن هفتم هجری است که اثر برجسته و ارزشمند او، با عنوان «وَفَیاتُ الاعیان»، تحسین شرق‌شناسان بسیاری را برانگیخته است. به گزارش ایبنا، ابوالعباس، احمدبن محمد برمکی اربلی، ملقب به شمس‌الدین و مشهور به ابن خلکان، قاضی، تاریخ نگار، فقیه، ادیب و نویسنده سده هفتم هجری بود. آنچه درباره ابن خلکان و اثر ارزشمند او، «وفیات الاعیان»، حائز اهمیت است، متفق‌القول بودن همه زندگینامه نویسان و نویسندگان بعد از او، درباره مناعت و استحکام شخصیت اخلاقی وی و دقت فتاوی و آرای او در مقام قضاست. بر اساس شرح حال‌هایی که از ابن خلکان در دست است، می‌توان دریافت که او، از هجو و هزل پرهیز داشته و از حضور در مجالسی که در آن غیبت می‌شده، به شدت اجتناب می‌ورزیده است. برخی، پرهیز ابن خلکان را از اشاره به وجوه منفی شخصیت اشخاص یا فساد عقیده‌ای افرادی که زندگینامه آنها را می‌نوشته است، به همین خصلت او نسبت داده‌اند. برای نمونه، ابن کثیر طفره رفتن ابن خلکان را از اشاره به فساد عقیده ابن الراوندی، ناشی از همین پرهیز دانسته است.

■ «وفیات الاعیان»، اثری ارزشمند در زندگی‌نامه‌نویسی

کتاب «وفیات الاعیان و انباء ابناء الزمان ما ثبت بالنقل اوالسماع»، تنها کتاب شمس‌الدین، ابوالعباس احمدبن خلکان و در مجموع، بهترین کتاب در عرصه زندگینامه‌نویسی به زبان عربی است. ابن خلکان، با آنکه بسیار نوشته است، جز «وفیات»، که مکرر هم آن را تصحیح، تنقیح و تکمیل کرده‌اند، کتابی ندارد و آثار دیگری که به او نسبت داده شده، در حقیقت ملحقات «وفیات» است. تعابیری که علما و نویسندگان مسلمان و بعدها، شرق شناسان و اسلام شناسان درباره این کتاب به کار برده‌اند، همه حاکی از قدر و منزلت کم نظیر آن، در نوع خود است.

■ مستشرقان و تحسین اثر درخشان ابن خلکان

جان آلفرد های وود، مدرس زبان عربی در مدرسه مطالعات شرقی دانشگاه دورهام انگلیس، «وفیات الاعیان» را مجموعه‌ای درخشان دانسته و تریتون، استاد ممتاز عربی مدرسه مطالعات شرقی و آفریقایی دانشگاه لندن، گفته است که «وفیات الاعیان، در تطور این سبک ادبی در متون عربی و اسلامی، جایگاه اصلی و اول را دارد». ژان سواژه فرانسوی آن را «معروف‌ترین کتاب شرح حال» می‌نامد که با وسواس تهیه شده و خوب به رشته تحریر درآمده است.

پیترز، آن را یکی از «دو زندگینامه عظیم تمدن اسلامی» دانسته، گوستاوفن گرونبام آن را «مجموعه‌ای تحسین برانگیز» و «ذروه نوع ادبی خاص خودش» شمرده، دانلپ آن را «بسیار مفید و بی همتا» خوانده، هامیلتون گیب این کتاب را به «دقت نظر و متانت اسلوب» ستوده است و بالاخره رینولد نیکلسون، می گوید که در این عقیده با سر ویلیام جونز هم‌آواز است که، «در میان همه آثار از این نوع، تردیدی نداریم که وفیات الاعیان ابن خلکان بهترین است.»

شماره بایگانی شعبه ۹۵۲۱۶۰ ابلاغ دادنامه
بدین‌وسیله خواهان آقای علی جمعی اصل به طرفیت خواندگان آقای غلامرضا عبیری- وحید هاشمی‌نسب و عباس باقرزاده مجهول‌المکان به خواسته تنظیم سند که حکم به رد اعتراض به حکم شورا و تایید آن صادر گردیده است و رای قطعی می‌باشد. م الف ۵۶۸۶
مدیر دفتر شعبه اول دادگاه عمومی حقوقی مشهد- گل‌اندام جمالان ۹۶۰۲۲۱۳۱/م

تحلیل های روز را رصد کنید
www.Rasad.org
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش روزنامه خراسان